

Strona główna>Wszczęcie postępowania sądowego>Gdzie i jak>**Koszty**

Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

niderlandzki

Do tej pory przetłumaczono ją na następujące języki:

Swipe to change

Koszty

Belgia

Niniejsza strona zawiera informacje na temat kosztów sądowych w Belgii. Bardziej szczegółowe informacje na temat kosztów postępowań znajdują Państwo w następujących analizach przypadku:

[Prawo rodzinne - Rozwód](#)[Prawo rodzinne - Prawo pieczy nad dzieckiem](#)[Prawo rodzinne - Świadczenia alimentacyjne](#)[Prawo handlowe - Umowa](#)[Prawo handlowe - Odpowiedzialność](#)[Przepisy dotyczące opłat pobieranych przez przedstawicieli zawodów prawniczych](#)**Komornicy sądowi****W sprawach cywilnych**

Oplaty pobierane przez komorników sądowych w postępowaniu cywilnym i handlowym reguluje rozporządzenie królewskie z dnia 30 listopada 1976 r. Taryfy na 2009 r. opublikowano w belgijskim dzienniku urzędowym *Moniteur belge* z dnia 31 grudnia 2008 r.

Teksty przepisów i taryfy są dostępne na stronie internetowej [la Chambre Nationale des Huissiers de Justice de Belgique](#) -

[Krajowej Izby Komorników Sądowych Belgii](#) [zakładka „Tarifs et taux d'intérêt”, następnie „Toutes affaires” („Taryfy i odsetki”, „Wszystkie sprawy”)] lub na stronie internetowej [Pouvoir Judiciaire de Belgique](#) [zakładka „Législation” („Prawodawstwo”)].

W sprawach karnych

Oplaty pobierane przez komorników sądowych w postępowaniu karnym reguluje rozporządzenie królewskie z dnia 28 grudnia 1950 r. i okólnik ministra z dnia 22 stycznia 2009 r. Taryfy na 2009 r. opublikowano w belgijskim dzienniku urzędowym *Moniteur belge* z dnia 12 stycznia 2009 r.

Teksty przepisów i taryfy są dostępne na stronie internetowej [la Chambre Nationale des Huissiers de Justice de Belgique](#) [zakładka „Tarifs et taux d'intérêt”, następnie „Affaires pénales” („Taryfy i odsetki”, „Sprawy karne”)] lub na stronie internetowej [Pouvoir Judiciaire de Belgique](#) [zakładka „Législation” („Prawodawstwo”)].

Adwokaci

Oplaty pobierane przez adwokatów **nie są regulowane**. Adwokat ustala je według swobodnego uznania, a klient może je z nim negocjować; adwokat musi jednak ustalić opłaty w rozsądnych granicach. Izba adwokacka może kontrolować, czy adwokat nie wykracza poza te granice.

Istnieje kilka sposobów obliczania: wynagrodzenie za godzinę pracy, wynagrodzenie za usługę, wynagrodzenie w zależności od kwot będących przedmiotem postępowania (procent od wartości przedmiotu sporu)... Stosowanie umów o opłatach uzależnionych wyłącznie od wyniku sporu jest zabronione na mocy art. 446 lit. b) belgijskiego kodeksu postępowania cywilnego. Adwokat musi uprzednio poinformować swojego klienta o sposobie naliczania pobieranych opłat.

Oplaty pobierane przez adwokatów nie podlegają w Belgii opodatkowaniu VAT.

Stałe koszty sądowe**Stałe koszty w postępowaniu cywilnym****Stałe koszty stron w postępowaniu cywilnym**

Koszty sądowe w Belgii są stałe. **Różnią się w zależności od sądu**, przed którym wszczęto postępowanie i **w zależności od etapu procesu sądowego** (pierwsza instancja lub odwołanie).

Koszty postępowania sądowego nazywa się „kosztami postępowania” i są one przedmiotem art. 1017 i następnych kodeksu postępowania cywilnego.

Artykuł 1018 wyszczególnia koszty, które zaliczają się do kosztów postępowania. Koszty postępowania obejmują:

różne opłaty – kancelaryjne i rejestracyjne; opłaty kancelaryjne obejmują opłaty wpisowe, opłaty za sporządzenie i wysyłkę dokumentów i są wyszczególnione w kodeksie opłat rejestracyjnych, hipotecznych i kancelaryjnych w art. 268 i kolejnych;

koszt, opłaty i wynagrodzenia wynikające z dokumentów sądowych;

koszt wysyłki orzeczenia sądowego;

koszty wszystkich środków dowodowych, w szczególności koszty świadków i biegłych; w odniesieniu do świadków kwoty opłat i zwrotu kosztów określa rozporządzenie królewskie z dnia 27 lipca 1972 r.;

koszty podróży i pobytu sędziów, sekretarzy i stron, jeżeli ich podróż wynika z nakazu sędziego oraz opłaty za protokolowanie, jeżeli poniesiono je wyłącznie w celach procesowych;

odszkodowanie, o którym mowa w art. 1022;

wynagrodzenia, opłaty i koszty mediatora wyznaczonego zgodnie z art. 1734.

Art. 1019 stanowi, że **opłaty rejestracyjne**, które wchodzi w skład kosztów postępowania obejmują:

ogólną opłatę stałą;

szczególne opłaty stałe; i

opłaty należne od orzeczeń zawierających zasądzenie, rozliczenie kwot pieniężnych lub papierów wartościowych lub ustalających kolejność zaspokajania wierzycieli z tych kwot lub papierów.

W niektórych przypadkach, **gdy powód lub uczestnik postępowania nie jest Belgiem, a pozwany jest Belgiem**, pozwany może wystąpić z wnioskiem o dostarczenie przez powoda lub uczestnika postępowania **zabezpieczenia** gwarantującego pokrycie szkód wynikających z procesu, z wyjątkiem przypadków, w których obowiązuje konwencja międzynarodowa przewidująca zwolnienie i przypadków szczególnych. Zabezpieczenie to przewiduje art. 851 kodeksu postępowania cywilnego.

W razie konieczności należy również uwzględnić koszty wynagrodzenia komorników, adwokatów (zob. wyżej), tłumaczy pisemnych i tłumaczy ustnych (zob. niżej).

Etap postępowania cywilnego, na którym strona musi uiścić koszty stałe

Niektóre koszty należy uiścić przed wniesieniem sprawy. Dotyczy to **opłat kancelaryjnych**, które pobiera się w momencie rejestracji sprawy.

Koszty, które powstają podczas postępowania pobiera się na ogół w trakcie postępowania.

W przypadku niektórych kosztów konieczne będzie wpłacenie **zaliczki**. Opłaty pobierane przez biegłych uiszcza się z zaliczki wpłaconej przez stronę, która wystąpiła o ten środek dowodowy. Podobnie art. 953 przewiduje, że strona, która domaga się przesłuchania świadka musi przed przesłuchaniem złożyć u sekretarza zaliczkę odpowiadającą kwocie opłaty i zwrotu kosztów (podróż,...).

Zdarza się, że koszty sądowe opłaca adwokat i uwzględnia je następnie w swoich kosztach i wynagrodzeniu.

Stale koszty w postępowaniu karnym

Stale koszty należne od wszystkich stron w postępowaniu karnym

Kwestię stałych kosztów w postępowaniu karnym reguluje art. 91 i następne rozporządzenia królewskiego (l'Arrêté Royal) z dnia 28 grudnia 1950 r.

Etap postępowania karnego, na którym strona musi uiścić stałe koszty

Kwestię stałych kosztów w postępowaniu karnym reguluje art. 91 i następne rozporządzenia królewskiego z dnia 28 grudnia 1950 r.

Koszty sądowe w sprawach konstytucyjnych

Stale koszty stron w postępowaniu konstytucyjnym

Strony w postępowaniu konstytucyjnym ponoszą jedynie **koszty wysyłki** listem poleconym.

Jakich informacji wstępnych można oczekiwać od swojego przedstawiciela prawnego (swojego adwokata)?

Informacje dotyczące praw i obowiązków stron

Zasady etyki zawodowej nakładają na adwokatów obowiązek udzielania klientom informacji i porad. Oznacza to, że prawnik udzieli swojemu klientowi

informacji dotyczących jego praw i obowiązków.

Prawniki musi między innymi informować swoich klientów o **sposobie obliczania jego wynagrodzenia**.

Źródła informacji dotyczących kosztów sądowych

Gdzie można zdobyć informacje na temat kosztów sądowych w Belgii?

Informacje na ten temat dostępne są na stronie internetowej [SPF Justice](#), stronie internetowej [Commission de Modernisation de l'Ordre Judiciaire - Komisji ds. Modernizacji Sądownictwa](#) [zakładka „Info juridique” („Informacje sądowe”)] lub na stronach internetowych różnych zawodów prawniczych.

Podobne informacje można również znaleźć w przepisach prawa, uzyskać w kancelarii sądu lub u adwokata.

W jakich językach można uzyskać informacje na temat kosztów sądowych w Belgii?

Informacje są dostępne w języku niderlandzkim i języku francuskim.

Gdzie można zdobyć informacje na temat mediacji?

Informacje dotyczące mediacji dostępne są na stronie internetowej [SPF Justice](#) [zakładka publications (publikacje)], a także na stronie internetowej [la Commission Fédérale de Médiation - Federalnej Komisji ds. Mediacji](#).

Gdzie można uzyskać dodatkowe informacje na temat kosztów?

Strona internetowa dotycząca kosztów sądowych

Zob. wyżej.

Gdzie można zdobyć informacje na temat średniej długości trwania różnych postępowań?

Informacji na temat szacunkowej długości trwania danego postępowania może udzielić adwokat. Różni się ona **w zależności od rodzaju postępowania**, które chce się wszcząć i **w zależności od sądu**, do którego wnosi się sprawę.

Gdzie można uzyskać informacje na temat średnich całkowitych kosztów postępowania?

Informacji na temat szacunkowych kosztów danego postępowania może udzielić adwokat. Różni się on **w zależności od rodzaju postępowania**, które chce się wszcząć i **w zależności od sądu**, do którego wnosi się sprawę.

Podatek od wartości dodanej (VAT)

Gdzie można uzyskać informacje na ten temat? Jak stosuje się stawki?

Tam, gdzie są opublikowane informacje o kosztach; podawane koszty nie zawierają VAT. Obowiązująca stawka VAT wynosi 21 %.

Pomoc prawna

Jakie są limity dochodów umożliwiające otrzymanie pomocy prawnej w sprawie cywilnej?

Kwestię tę reguluje art. 508/1 i następne belgijskiego kodeksu sądowego (Code judiciaire).

Pierwsza pomoc prawna jest bezpłatna dla wszystkich. Chodzi tu o pierwszą poradę prawną, w szczególności:

informacje praktyczne,

informację prawną,

pierwszą opinię lub odesłanie do specjalistycznej organizacji.

Pierwszej pomocy udzielają **całkowicie bezpłatnie**, niezależnie od dochodów klienta, osoby wykonujące zawody prawnicze.

Dalsza pomoc prawna umożliwia osobom, których dochody nie pozwalają na pokrycie udziału adwokata otrzymanie bezpłatnej lub częściowo bezpłatnej pomocy adwokata. Adwokat pomaga klientowi udzielając mu porad i broniąc go. Rozporządzenie królewskie z dnia 18 grudnia 2003 r. określa warunki całkowicie lub częściowo bezpłatnego udzielania dalszej pomocy prawnej i warunki udzielania pomocy sądowej.

Beneficjenci całkowicie bezpłatnej pomocy prawnej ze względu na swoją sytuację społeczną:

osoba żyjąca samotnie, której miesięczne dochody netto wynoszą poniżej 944 EUR;

osoba żyjąca samotnie z osobą na utrzymaniu, której miesięczne dochody netto wynoszą poniżej 1 213 EUR (+ 163,47 EUR na każdą osobę na utrzymaniu);

osoba żyjąca w gospodarstwie domowym (w związku małżeńskim lub konkubinacie), której miesięczne dochody netto wynoszą poniżej 1 213 EUR (+ 163,47 EUR na każdą osobę na utrzymaniu);

osoba otrzymująca dochody ze środków wspierania integracji społecznej lub pomocy społecznej;

osoba otrzymująca dochody gwarantowane dla osób starszych (GRAPA);

osoba otrzymująca świadczenia zastępujące dochody dla osób niepełnosprawnych, którym nie przyznano świadczenia integracyjnego;

osoba mająca na utrzymaniu dziecko otrzymujące gwarantowane świadczenia rodzinne;

lokator mieszkania socjalnego, który w regionie flamandzkim i w Regionie Stołecznym Brukseli płaci czynsz równy połowie czynszu podstawowego, lub który

w Regionie Walońskim płaci czynsz minimalny;

niepełnoletni;

cudzoziemiec w przypadku składania wniosku o wydanie zezwolenia na pobyt lub środków odwoławczych na drodze administracyjnej lub sądowej przeciwko decyzji podjętej na mocy ustaw o wstępie na terytorium, pobycie, osiedlaniu i wydalaniu cudzoziemców;

każda osoba ubiegająca się o azyl, każda osoba, która składa zgłoszenie lub wniosek o nadanie statusu uchodźcy lub która składa wniosek o status przesiedleńczy;

osoba uczestnicząca w postępowaniu o zbiorową spłatę zadłużenia lub która chce złożyć wniosek o zbiorową spłatę zadłużenia.

Beneficjenci bezpłatnej pomocy prawnej wynikającej z **domniemania niewystarczających dochodów** (domniemanie to jest wrzuszalne):

osoba zatrzymana lub oskarżony, o których mowa w ustawie o bezzwłocznym stawiennictwie, który, o ile nie przedstawiono dowodu przeciwnego, może nie posiadać wystarczających środków;

osoba chora psychicznie, w stosunku do której stosowany jest środek przewidziany w ustawie z dnia 26 czerwca 1990 r. o ochronie osób chorych psychicznie (loi sur la protection de la personne des malades mentaux) i która, o ile nie przedstawiono dowodu przeciwnego, może nie posiadać wystarczających środków;

pozwany, o którym mowa w ustawie o bezzwłocznym stawiennictwie.

Częściowo bezpłatną pomoc (w takim przypadku adwokat może wystąpić o pokrycie kosztów jego usług w ograniczonym zakresie) otrzymuje:

osoba żyjąca samotnie, której miesięczne dochody netto wynoszą 944–1 213 EUR;

osoba żyjąca samotnie z osobą na utrzymaniu, której miesięczne dochody netto wynoszą 1 213–1 480 EUR (+ 163,47 EUR na każdą osobę na utrzymaniu);

osoba pozostająca we wspólnym pożyciu ze współmałżonkiem lub każdą inną osobą, z którą tworzy gospodarstwo domowe, której miesięczne dochody netto wynoszą 1 213–1 480 EUR (+ 163,47 EUR na każdą osobę na utrzymaniu).

Powyższe kwoty są indeksowane każdego roku o wskaźnik cen konsumpcyjnych.

Pomoc sądowa dotyczy kosztów sądowych. Jeżeli klient nie posiada wystarczających środków na pokrycie kosztów sądowych, może wnioskować, sam lub za pośrednictwem swojego adwokata, o pomoc biura pomocy sądowej. W zależności od stopnia swojej niewypłacalności będzie mógł uzyskać całkowite lub częściowe zwolnienie z kosztów komornika, biegłego itd. Kwestię tę reguluje art. 664 i następne kodeksu sądowego.

Jakie są warunki otrzymania pomocy, jeżeli jest się oskarżonym w procesie karnym, ofiarą przestępstwa lub oskarżonym?

Warunki otrzymania pomocy prawnej, jeżeli jest się oskarżonym w procesie karnym, pokrzywdzonym lub oskarżonym są takie same jak warunki przedstawione powyżej.

Czy istnieją postępowania zwolnione od kosztów?

Tak, na przykład postępowanie mające na celu uzyskanie zbiorowej spłaty zadłużenia lub uzyskanie możliwości stawania przed sądem sądowych bez ponoszenia kosztów.

Kiedy strona przegrywająca proces musi pokryć koszty poniesione przez stronę wygrywającą?

W sprawach cywilnych i handlowych

Zgodnie z art. 1017 i następnymi, koszty stanowiące **koszty postępowania** (koszty komornika, biegłych, sądów,...) zasadniczo **pokrywa strona przegrywająca** po wydaniu wyroku.

Zryczałtowany udział w kosztach i wynagrodzeniach adwokata strony wygrywającej stanowi część kosztów postępowania pokrywanych przez stronę przegrywającą. Taki udział nazywa się „**odszkodowaniem procesowym**” (**indemnité de procédure**) i dotyczy on zryczałtowanej kwoty obliczanej według tabeli stawek ustalanych w zależności od kwot będących przedmiotem sprawy. Nie musi ono koniecznie obejmować całości kosztów wynagrodzenia. Kwoty tego „odszkodowania” określa rozporządzenie królewskie z dnia 26 października 2007 r. Kwoty określa się poprzez wskazanie wysokości minimalnej i maksymalnej, a w ramach tych widełek określenie kwoty wyrównania należy do sędziego.

W niektórych przypadkach sąd może nie obciążyć kosztami postępowania strony przegrywającej, a rozstrzygnąć tę kwestię w inny sposób (podział kosztów,...).

W sprawach karnych

Jeżeli dochodzi do skazania oskarżonego lub osób odpowiedzialnych cywilnie, osoby te zasadniczo obciąża się kosztami postępowania, a także odszkodowaniem (zryczałtowany udział w kosztach i wynagrodzeniach adwokata strony wygrywającej – zob. wyżej w sprawach cywilnych i handlowych). Natomiast w przypadku gdy nie dochodzi do skazania oskarżonych lub osób odpowiedzialnych cywilnie, a powód cywilny przegrywa, można lub należy obciążyć go całością lub częścią kosztów postępowania na rzecz państwa i oskarżonego, a także odszkodowaniem. W niektórych przypadkach koszty postępowania ponosi państwo. Odpowiednie przepisy znajdują się w **kodeksie postępowania karnego**.

Wynagrodzenie biegłych

W sprawach cywilnych i handlowych

Wynagrodzenia biegłych **nie są regulowane**. Biegli ustalają wysokość swojego wynagrodzenia według swobodnego uznania. Sędzia jedynie marginalnie kontroluje to wynagrodzenia (może interweniować w przypadku braku zgody w tej sprawie między stronami i biegłym), ale nie ma instrumentu prawnego określającego kwoty, którym muszą odpowiadać wynagrodzenia biegłych. Kwestię tę reguluje art. 987 i następne kodeksu sądowego oraz rozporządzenie królewskie z dnia 24 maja 1933 r.

Rozporządzenie królewskie z dnia 14 listopada 2003 r. **ustala** jednak stawki wynagrodzeń i kosztów należnych biegłym wyznaczonym przez sądy pracy w ramach udzielania **opinii lekarskich** dotyczących:

sporów odnoszących się do świadczeń dla osób niepełnosprawnych,

świadczeń rodzinnych dla pracowników i osób samozatrudnionych,

ubezpieczenia na wypadek bezrobocia i

systemu obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego i świadczeń z tytułu niezdolności do pracy.

W sprawach karnych

Wynagrodzenia biegłych w postępowaniu karnym **reguluje** rozporządzenie królewskie z dnia 28 grudnia 1950 r. i zarządzenie (circulaire ministérielle) ministra z dnia 22 stycznia 2009 r. Taryfy na 2009 r. opublikowano w belgijskim dzienniku urzędowym *Moniteur belge* z dnia 12 stycznia 2009 r.

Teksty przepisów są dostępne na stronie internetowej [Commission de Modernisation de l'Ordre Judiciaire](#) [zakładka „Info juridique” – „professionnels” – „tarifs” – „frais de justice” („Informacje sądowe” – „zawody prawnicze” – „taryfy” – „koszty sądowe”)] lub na stronie internetowej [Pouvoir Judiciaire de Belgique](#) [zakładka „Législation” („Prawodawstwo”)].

Wynagrodzenie tłumaczy

Może się zdarzyć, że w trakcie postępowania zaistnieje potrzeba skorzystania z usług tłumacza pisemnego lub tłumacza ustnego. Ma to miejsce w przypadku, gdy przedstawiono dokumenty w innym języku niż język używany w postępowaniu lub jeżeli świadek używa innego języka. Ma to również miejsce w przypadku, gdy jedna strona mówi w innym języku niż język używany w postępowaniu i nie rozumie języka postępowania lub jeżeli sędzia nie rozumie języka używanego przez tę stronę. Przepisy obowiązujące w tej dziedzinie znajdują się w **ustawie o językach używanych w sprawach sądowych (loi concernant l'emploi des langues en matière judiciaire) z dnia 15 czerwca 1935 r.**

W sprawach karnych

Wynagrodzenia tłumaczy w postępowaniu karnym **reguluje** rozporządzenie królewskie z dnia 28 grudnia 1950 r. i zarządzenie ministra z dnia 22 stycznia 2009 r. Taryfy na 2009 r. opublikowano w belgijskim dzienniku urzędowym *Moniteur belge* z dnia 12 stycznia 2009 r.

Teksty przepisów dostępne są na stronie internetowej [Commission de Modernisation de l'Ordre Judiciaire](#) [zakładka „Info juridique” – „professionnels” – „tarifs” – „frais de justice” („Informacje sądowe” – „zawody prawnicze” – „taryfy” – „koszty sądowe”)] lub na stronie internetowej [Pouvoir Judiciaire de Belgique](#) [zakładka „Législation” („Prawodawstwo”)].

Ciekawe strony

[Service Public Fédéral Justice](#) (Federalna Służba Wymiaru Sprawiedliwości)

[Komisja ds. modernizacji sądownictwa](#)

Powiązane dokumenty

Sprawozdanie Belgii z badania na temat przejrzystości kosztów (829 Kb)

Ostatnia aktualizacja: 21/12/2022

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja

Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.